

NASLOVNICA

RONJENJE

RIBOLOV

PLOVILA

O MORU

ŽIVI SVIJET JADRANA

IZMEĐU MITA I STVARNOSTI – POTOPLJENI SIPAR

© 26/11/2024 by admin

Seriju članaka posvećenih mitovima, legendama i znanosti o podvodnoj kulturnoj baštini, u kojoj ćemo pokušati razjasniti razliku, ali i istaknuti poveznicu između mitoloških i tradicijskih priča i znanstvenih istraživanja, započet ćemo na krajnjem sjeveru Jadrana.

Poluotok Sipar za vrijeme oseke, fotografija: Massimo Capulli

O izvanrednim otkrićima u podmorju poluotoka Sipra, koji za velikih oseka izranja i s plimama ponovo većim dijelom uranja u more, pisali smo ovo ljeto kada je u pomorju pored njega otkriven srednjovjekovni brod iz 12. stoljeća izuzetne znanstvene i kulturološke vrijednosti. Malo je sačuvanih brodova iz tog vremena u svijetu. Zapisa o načinu njihove izgradnje nema, pa je brod sa Sipra dragocjena riznica novih spoznaja o tome kako su se gradili brodovi u srednjem vijeku. Brod iz podmorja Sipra pokazuje značajke antičke brodogradnje i novih dostignuća srednjovjekovnog načina gradnje drvenih brodova. Istražuje se pomno i pažljivo kako bi iz onoga što nam je more, u hermetičkim naslagama sedimenta na svom dnu sačuvalo i velikodušno podarilo, iščitali vještine i tajne srednjovjekovnih brodograditelja. Kud je plovio, čemu je služio i zašto se upravo u vodama oko Sipra potopio brod kojem ne znamo ime, a ni vlasnika, ni imena i porijeklo mornara ili vojnika? Da li je možda kod Savudrije sudjelovao u legendarnoj žestokoj pomorskoj bitci iz 12. stoljeća između mornarice Svetog Rimskog Carstva Njemačke Narodnosti i Mlečana kojima su pomogli istarski gradovi, pa je oštećen potonuo kod Sipra? Možda su ga orobili gusari i prepustili struji koja ga je nasukala na obalu? Ili je od starosti propao pa je oštećen ostavljen u napuštenoj uvali? Ali nije to jedina tajna koja ovija poluotok Sipar na kojem se nalazio drveni grad Siparis, antička Insula Sepomaja ucrtana na karte rimskog carstva.

9820250

Users Today : 197

Users Yesterday : 381

This Month : 4619

This Year : 199814

Total Users : 980250

Views Today : 877

Total views : 3894407

Who's Online : 2

GORGONIJA.COM

MOSTINA – PODVODNI OBRAMBENI BEDEM
NA UŠĆU RIJEKE CETINE

NAJIZOPAČENIJI I NAJGREŠNIJI POTPOLJENI
GRADOVI SVIJETA

OKAMENJENA SRDŽBA BOGOVA

Uspješan nastup hrvatskih tvrtki na
ovogodišnjem METS-u

ATLANTIDA NA DNU JADRANA?

Zidovi antičkog grada na poluotoku Sipar, fotografija: Massimo Capulli

Zidovi antičkog grada na poluotoku Sipar, fotografija: Massimo Capulli

Po arheološkim nalazim na poluotoku se živjelo od 1. stoljeća prije Krista pa sve do 876. godine kada su grad spalili i razrušili neretljanski gusari predvođeni knezom Domagojem. Nakon tog razornog pohoda Siparis se nikada nije obnovio pa nam je još uvijek nejasno što se događalo od 9. do 11. stoljeća kada je uz nekadašnji grad sagrađena obala od drvenih pilona i položenih drvenih greda na koju se u stoljeće kasnije nasukao brod. Buduća istraživanja i znanstvene analize zasigurno će dati neke od odgovora na brojna pitanja. Na poluotoku je u kasnom srednjem vijeku sagrađen kaštel kojeg je more s vremenom srušilo.

Pietor Opiglia, Kasnosrednjovekovni kaštel Sipar (Trst, CM-SA_F_003398), preuzeto iz knjige Mreže i udice, eksploatacija mora u doba antike i ranog srednjeg vijeka, Branka Milošević Zakić, Katalog izložbe, Umag 2022

Mještani vrlo rado pričaju priču o Rozamundi, kćerki gospodara Sipra, koja je živjela u kaštelu. Priča kaže da je Sipar u srednjem vijeku bio moćna i bogata utvrda koja je gospodarila cijelim krajem. Podovi kaštela bili su prekriveni raznobojnim mozaicima posebne ljepote. U šetnji podno kaštela prelijepa Rozamunda zaljubila su u siromašnog pastira, što nije bilo po volji njenom ocu pa ju je zatvorio u utvrdu. Ona se od tuge razboljela. Kako joj nitko nije mogao pomoći da ozdravi, otac je nevoljko pozvao pastira u kaštel i naredio mu da pronađe dva kamenčića iste boje u podnom mozaiku. Uz pomoć vile ljubavi pastir je vrlo brzo uspio pronaći četiri ista kamenčića. Tad je Rozamundin otac dozvolio vjenčanje svoje kćeri i pastira. Pastir je postao gospodar kaštela i cijelog kraja nakon smrti Rozamundinog oca. Ne znamo kada je priča izmišljena i da li je ona zaista legenda ili samo romantični pokušaj da se ispriča priča o potopljenom gradu Sipru. Ali ne čudi da su u bajkovitom okruženju jedinog dijela umaške obale koji je izvorno sačuvan od megalomanske turističke infrastrukture, gledajući konture drevnog grada u zalazak sunca ili u dramatičnim trenucima oluja, izmišljene romantične priče sa sretnim krajem o nekim davnim vremenima s nadom da će se ti sretni trenutci preslikati i na današnje vrijeme.

Drevni grad Sipra u zalazak sunca, Fotografija: Tea Katunarić Kirjakov

Podvodno i kopnena arheološka istraživanja Sipra provodi Muzej grada Umaga u suradnji sa Sveučilištem iz Splita, Sveučilištem iz Udina, Odjelom za podvodnu arheologiju Arheološkog muzeja Zadar, Ministarstvom kulture i medija R Hrvatske i Gradom Umagom.

Oluja nad potopljenim Siprom, Fotografija: Tea Katunarić Kirjakov

Tekst napisala: Tea Katunarić Kirjakov

Ovaj tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama, programa poticanja novinarske izvrsnosti.

▣ Posted in [NOVOSTI](#), [POMORSKA BAŠTINA](#)

< Prev	Next >
Pilot projekt katodne zaštite na zrakoplovu Štuka	ATLANTIDA NA DNU JADRANA?

IMPRESSUM

GORGONIJA.COM

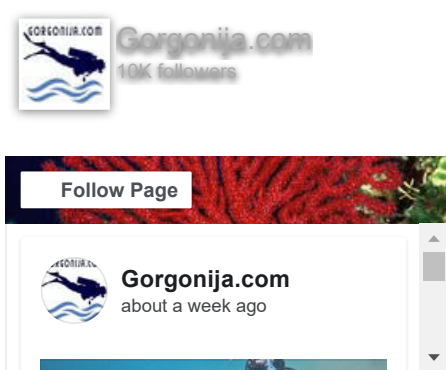
Nakladnik:
Udruga informatičara Imotski
Šetalište Stjepana Radića 21
21260 Imotski
e-mail: portal@gorgonija.com
Glavni urednik: Luka Kolovrat
luka.kolovrat@st.t-com.hr

SURADNICI

Za Gorgoniju pišu

Damir Višić, Boris Bulić, Jenny Barnjak,
Jadran Grančić, Davor Majkić, Matko
Vojković, Tonči Žanko, Damir Brajković,
Ante Tonči Fabris, Lidija Lijić Vulić,
Damir Ljubičić, Vedrana Vidović, Danijel
Frka, Vedran Dorušić, David Počekaj,
Damir Višić, Roko Markovina, Mario
Radaljac, Jelena Glamać, Dubravka
Pajk, Matko Pojatina, Vitomir Maričić,
Vesna Zmaić, Šime Sušić, Sunčana
Žaknić, Ivica Kostelić, Jelena Kurtović
Mrčelić, Ojdana Koharević, Teo
Maksimović, Ivan Alduk, Tea Katunarić
Kirjakov

FACEBOOK

GORGONIJA KANAL

